

Ezen lapok minden héten négyezer, u. m. kedden, csütörtökön, pént. és vasárnap jelennek meg. Előfizetési ár félve Buda-pesten házhoz-hordással 5 ft., Postán borítékban hetenként kétszer küldve 6 ft. 24 kr., négyezer küldve pedig 7 ft. 12 kr. pp. A hirdetések minden négyezer hasábozott apróbetűs soraért vagy ennek helye-

Kedden

603.

Junius 15. 1847.

Ért 5 ez. kr. a kettős hasáb szerét pedig 10 p. kr. fizetetik. Előfizethető helyeken a kiadóhivatalban, hatvani utcai Horváth-házban 383ik szám alatt földszint, és minden királyi postahivatalnál. — Az ausztriai birodalomban a külföldre menendő példányok csak a bécsi császári postahivatalnál rendelhetők meg.

BUDAPESTI HIRADÓ.

TARTALOM. Magyarország és Erdély. Nyugalmas. Magyar financia, urbéri örökvltság és még valami VII. Megyék: Nyilatkozat Ungból. Budapesti hirharang. Hírlázás. Külföldi. Nagy-Britannia, Franciaország, Spanyolország, Poroszország, Törökország, Amerika. Egyelő. Hivatalos és magánhirdetések. Lotériákban húzott számok. Nemzeti színházi játékrend. Gabonaár. Statuspapírok és részvények árkele. Duna-vizátlás. IRODALOM és TUDOMÁNY. Világtörténet a legrégebb időkől korunkig. Irtá Bajza. Pest 1846. (Folytatás.)

MAGYARORSZÁG és ERDÉLY.

Ö cs. kir. ap. Felsége Luby Imre kir. kamrai tanácsnokot, saját kérelmére egész fizetése meghagyásával nyugalmazni, 's ez alkalommal hoszu és sikeres szolgálatival legmagasabb meglegedését legegységben kijelenteni méltóztatott.

D (Magyar financia, urbéri örökvltság és még valami VII.) Már hat cikken keresztül fásztók az ország békétüretét, és meglehet, hogy a tárgyalat anyag roppantsága és sokfélesége még ugyanannyit fog tolnak alá mondani. Itt tehát az ideje, hogy bocsánatot kérjünk alkalmatlankodásunkért, bocsánatot a tárgyalási modor szárazságaért, sokak előtt tán unatkozónak látszó voltaért, 's visszatérünk egy kissé az eddigiekre és felkeresve a hiányokat, mielőtt tovább mennénk, kiegészítjük a mi tökéletlen, a mi erősségileg nincsen kikerekítve, azt tehetségünk szerint pótoljuk és helyrehozzuk, és megelőzzük némi gáncsokat, miket az egyetemes nézpont elibe, mellyből ez ügyet fel fogjuk, rosszalólag görödíteni, a gondolatmenetet, mellyen indulánk, megtámadni lehetne.

Es valóban, bensőleg magunkba szállva, készek vagyunk örömet elismerni, hogy igen száraz-unalmasnak és a gondolkodás bevett szokásaitól eltérőnek látszhatik az általunk választott tárgyalási modor. Az eddigi methodussal egészen ellenkezőt követünk. Egy lehető közegyetértés föltételeiből igyekszünk a teendők mértékét levonni és nem általános elvekből és tételekből kijelölni a teendőket, figyelem nélkül arra, vajjon így a szükséges egyetértés, mint létesítési föltétel, remélhető-e vagy nem? Nem szölkünk a szenvedélyekhez, hanem inkább az esznek hideg felszámításához; a haza népének külön osztályait egymás ellen nem izzgatjuk, hanem inkább azon mezőt kutattuk, mellyen mindnyájának érdeke összevág; száraz számokkal fásztottuk az olvasót, mellyeket ő — magyar létére — nem szeret, és mellőztük a nagy szavakat az örökigazság, egész igazság, assimiliatio, érdekelvasztás, democratiai elem emelése és több effélekről, mellyek hallása neki — magyar létére — vagy igen kedves, vagy legalább idegeit felbiztatni oly igen alkalmas. Mind-ezeket nem tettük és pedig meggondolt szándékból nem tettük, és meg is fogjuk mindjárt okát mondani.

Tízennyolcz éve, hogy tisztelt barátunk gr. Széchenyi István által szönyegre hozva, a közterhek hordásának kérdése élénkben kezdé az elméket foglalkodtatni. Tudjuk mindnyájan, mennyi oscillatiókon ment azóta keresztül az ez iránybani közgondolkodás. Majd távolabb, majd közelebb esőnek látszott már gyakran a hosszu vitakozások élvezhető gyümölcsös-érésének pillanata, és hinni lehet többször, hogy a valóságban épen közből állunk már. Feszült figyelemmel követjük azóta ezen oscillatiókat; figyelemmel, mellyet kezdeiben gyermekész irányzott, később a férfikor által inkább megérett értelem kísért megvigyázásaiban és készlettel olykor a megeredett sajtói vitatásba is elegyedni. Ezen hossza-

sabb figyelmezés eredményekint két dolog látszik feltűnni, mint tapasztalásból kivonható tanulság. Első az, hogy az eszmék józanabb és a közérdek által követelt fejleménye mindig a higgadság, a szenvedélyek csilapodottságának pillanataiban tett, elméleti mezőn legnagyobb előlépéseket. És emlékezzünk csak a házi adóra. Mikor mutatkozott e tárgy iránt a vitakozások, magán-értekezések mezején a gondolkodóknek fejbein és kebleben legtöbb hajlam és rokonszev? Kérdésen kívül az 1840iki diéta után, midőn az országgyűlésnek jó hangulatban történt berekesztése miatt egy bizonyos nyugalom és a szenvedélyek csilapodottsága állott be. A mint a vitakozók szenvedélyei belekevertettek az ügybe, a szerint kezdte a vitatásba csak passive, azaz: olvasással és hallással befolyók ingerültsége is nőni; a mint az osztályok gyűlöletének basisán a demagogia fegyvereivel kezdett a vita folyani, a rokonszevet érzőknek melege is a szerint kezdte hűlni, az ügy pártolónak szándéka azon szerencsétlen kísérlet miatt, mellyben nyilatkozott, gyanussá válni; azok, kikre rábeszéléssel kell vala hatni, de kik e helyett ijesztgettek, riasztattak, gyaláztattak, elindultak védelmi állásba tenni magokat, és a tér, mellyet a házi adó kérdése elméleti mezőn nyert volt, — ismét veszte lön.

Es ez az egyik tanulság. Másik az, hogy azon arányban, a mint ezen ingerültség csökken és elcsendesedett, a fizetésnek szüksége pedig világosan állott mindenki szemei előtt, a fizetés elve a tények mezején is tett nevezetes előlépéseket, a nélkül, hogy azt akkor izzgatás, nógatás, annyival kevésbbé az erőtelésnek valamely neme a vitakozás mezején megelőzte volna. Világos bizonyosságai ennek azon sommak, mellyek a mult ősztől kezdve egész a mai napig a megyék által az ügyefogyottak számára megszavaztatnak 's kivetettek, és ámbár igen kétes: vajjon a törvények így esetre alkalmazhatók-e, ámbár továbbá a kellő formák alig-alig tartattak meg, a kivételek helyenkint a birtoknok új összeírása nélkül, és így egy valószínűleg a jelen állapotnak már meg nem felelő kulcs alapján történtek, mindezek dacára az illetők által legnagyobb részben, számos esetekben a kívánt mennyiséget is meghaladva, valóban be is fizetettek. — Ha már az összes tanulságot keressük, melly mindezen tapasztalatokban foglaltatik, oda jutunk: miszerint ezen teherhordási kérdés a legkényesebbek közé tartozik, mellynek érését a szenvedélyek bármelyi közbevegyülése csak gátolja, elleiben az idő maga 's a szükségek kifejlődése minden vitatásnál jobban mozdítja elő.

Es midőn illy tanulságok kínálkoznak, lehet-e a feladás más, mint az érlelés eszközeinek minél nagyobb és észrevehetőbb hasáát előmozdítani, mint azon lenni minden erőnkkel, hogy ezen kérdés vitatásába és eldöntésébe a szenvedélyek, a személyes ambíciók felszámításá belé ne vegyüljenek? Es ez volna azon jobb alap, mellyre az eltérő politikai ösvényt követő pártok, a haza legnagyobb érdekében együtt állhatnának, ha az e tárgybéli eljárás vezérfonalul mint közös jelszót azt választánák: mind az előkészítő vitatás, mind az eldöntés mezején, tartassuk távol ezen kérdéstől a szenvedélyeket, vitassuk azt ne az osztálygyűlölségek basisán, és a demagogia fegyvereivel, hanem hányjuk meg az egyetemes nagy közönség állapotjának javítására való általános tekin-

tettel, az ész, a felvilágosult felebaráti és honszeretet fegyvereit használva; összevetett vállakkal akadályozzuk meg, hogy ezen kérdés bárhol és bármely stadiumában, azon sarkkó legyen, mellybe a személyes érdek vagy nagy ravagyás lábait megvetheti, mikép így önző céljait valószínű; kerüljük a legszélső lehetőségig, hogy ezen kérdés eldöntésére a tömeg értetlensége gyakorolhasson közvetve vagy közvetlen túlnyomó befolyást, 's közértelemmel tegyük el láb alól előre azon ürügyeket, mellyek az ilyl veszélyt előidézhetnék, vagy annak előidézésére nagy ravagyók és önzők által használtathatnának.

Indokolva van ezen kérelmünk, megának a dolgunk természeté által. Magyar financia! Ez már magában oly fogalom, melly az ország politikai viszonyainak megértését föltételezi, melly annyi egyebekkel függ össze, olyan terjedelmű és körülemű, miszerint azt kellőleg és öszvefüggésben fölfogadni, csak a műveltség magasabb fokán állóval lehet. Es ilyl kérdésbe akarhatja bárki is a tömeg értelességét belé vegyíteni, ilyl kérdésbe, mellynek már csak áttekintése és megértése is, a legnagyobb csilapodottságot kívánja, akarhatja bárki is a szenvedélyek tombolásait belekenvni? Jól tudjuk, hogy nem lehet senkit, nem szabad senkit kizárni azon jogainak gyakorlatából, mellyekkel őt az alkotmány fölruházta. A haza fölvirágoztatásának nagy ügye, közös nemzeti ügy, mellynek a haza öszves népének rokonszevénre van szüksége. Ennek megnyerésére irányozzuk tehát működéseinket. Nagy azoknak száma a nemességben, kiket a sors csekély vagyonnal áldott meg, sokan vannak, kik épen semmi vagyonnal sem bírnak, és öszves értékők azon többnyire csak képzelt malasztu kiváltságokban áll, mellyekkel a törvények őket fölruházák. Meltányoljuk ezeknek féltékenységét, és nyugtassuk meg. Mondjuk nekik, hogy nem is annyira érszenyőket, mint hazafiságukat veszszük igénybe — alig számítnak filléreikre, hanem igen is számítnak arra, hogy meg fognak nyugodni benne és nem fogják gátolni honfitársaik azon részét, mellyre a sors több kegyességgel pillantott, hogy megmutassa, miszerint az alkotmányos szabadság veszélye, a hazanépe bármely osztályának pusztulása, az ország törvényes állásának feláldozása nélkül lehet javítani az egész nagy közönség állapotán; nem fogják akadályozni, hogy felvirágoztathassa önerejével azon hazát, mellyet ők is szeretnek, melly nekik is hazájok. Es a mi legfőbb, ezt ne csak mondjuk, hanem tegyük is, és már terveinkben mint nélkülözhetlen föltételt állítsuk föl, és kössük ki, hogy azon teher, melly a közjó és az ország boldogságának előmozdítására, és azon időre vállaltatik, mellynek leforgása alatt a törvényesen kitűzendő részletes czélok elérése remélhető, közös legyen e haza minden maga kenyerén élő lakosával és kiterjedjen mindenki-re, ne legyen senki azon nemes élvezetből kirekesztve, hogy csekély bár, de öszinte kebelled oda ajánlott fillérével a haza jólétéhez személye után járulhasson, de vagyónától a birtokos nemességből csak az fizessen hozzá, ki egy törvényesen meghatározandó holdszámmal többet bír, ki-től tehát méltányossággal kívánhatni, hogy a várandó haszon fejében a haza jóléteért tehetsége szerint előlegezen, mert hiszen előlegezésről van most szó; pen-

Irodalom és Tudomány.

VILÁGTÖRTÉNET A LEGRÉGEBB IDŐKTŐL KORUNKIG. Irtá BAJZA. Pest, 1846. Hartleben K. Adolf tulajdona. Megjelenendik 12—15 füzetben: egyegy füzetnek ára 45 kr. Eddig 6 füzet jelent meg. (Folytatás.)

Szökdécselő fordítás.

Bajza VI. 501. lapján Vik füzetben. „A menet Indiából Perzsiába egyike volt a legszerencsétlenebbeknek A Kr. sz. el. 325 év nyarán indult ki Sándor Patalából 's miután Indiának nyugoti határhegyein átment, az oritek országába jött, mellynek lakói meghódítván, elkezdé ama szörnyű utját a sivatagon át, melly seregének nagyobb részét semmivé tette. Hatvan napig tartott ezen remületes palya 's midőn a macedonok a sivatag végén Puralába, a gedrosieknek, a mai Kohistanban fekvő fővárosába, érkeztek, még csak negyedrésze is alig volt életben a seregnek. A forróság és tápszerek hiánya halálos betegségeket támasztának és sokan éhség miatt haltak meg. Lovaiat öldözik le étékül 's utóbb még azon öszvéreket is, mellyek a beteggek szekereit húzták, 's beteggek úgy hagyogták el a si-

Schlosser W. g. v. Kriegk II. k. 391, 392, 393. Alexander's Marsch von Indien nach Persien war der unglücklichste von allen seinen Zügen, und der dadurch erreichte grossartige Zweck 'stb. Következik ezen állítást motiváló és Sándor utmenetét nehezítő borzasztó akadályoknak leírása egy fel lapon. Alexander brach gegen das Ende des Sommers 325 v. Chr. von Pattala auf. Er kam als er das westliche Grenzgebirge Indiens überstiegen hatte, zuerst in das bewohnbare Land der Oriten, welches auf seiner entgegengesetzten Seite an die Wüste von Mekran stösst. Die Oriten wurden unterworfen 'stb. Következik a meghódított országnak Sándor általi elrendezése egy negyed lapon. Sobald die Macedonier das Land der Oriten verlassen hatten, begann jener furchtbare Marsch durch die Wüste, welcher den grössten Theil des

Heeres vernichtete. 60 Tage dauerte dieser grauenvolle Marsch, und als die Macedonier am Ende der Wüste in Pura, der in dem jetzigen Kohistan gelegenen Hauptstadt von Gedrosien ankamen, war nicht einmal mehr der vierte Theil von ihnen am Leben. Manche haben die von den alten Schriftstellern gegebene Schilderung dieses Zuges für übertrieben gehalten; wer aber an die Beschaffenheit der Wüsten des heissen Südens oder auch nur an Napoleon's russischen Feldzug denkt, wird an der Wahrheit dieser Berichte nicht zweifeln, zumal da dieselben aus den Tagebüchern Nearch's entlehnt sind, der bei seinen öfteren Landungen jene Küste selbst kennen lernte. Die sengende Hitze und der Mangel an Lebensmitteln brachten tödtliche Krankheiten hervor, und sehr viele Soldaten starben Hungers. Man schlachtete aus Mangel an Lebensmitteln die Pferde und Zugthiere, um ihr Fleisch zu essen; ja man tödtete zuletzt sogar die Maulthiere, welche die Wagen der Kranken zogen, und überliess dieselben ihrem Schicksale. Kam man nach längerem Marsche an ein Wasser, so stürzten Viele trotz der Erhitzung ihres Körpers auf dasselbe, und bürsten ihre unbezähmbare Gier mit einem augenblicklichen Tode. Einst hatte das Heer sich an dem fast ganz ausgetrockneten Bette eines Baches gelagert, und blieb um zu rasten, einen ganzen Tag an dieser Stelle, in der Nacht aber füllte sich der Bach durch starke Regengüsse, die im Gebirge gefallen waren, mit einer solchen Schnelligkeit und in einem so hohen Grade, dass viele Menschen und Thiere, so wie der grösste Theil ihres Gepäcks ein Raub der Fluthen wurden. Zuletzt verirren sich sogar die eingebornen Führer, welche Alexander

mitgenommen hatte, und dem ganzen Heere schien der gewisse Untergang bevorzustehen. Alle Zucht und Ordnung löste sich auf, und dadurch wurde das Unglück noch gesteigert. Die Soldaten bemächtigten sich gewaltsam der Vorräthe, und verzehrten auf einmal, was für längere Zeit hätte ausreichen sollen. An Bestrafung war natürlich nicht zu denken. Alexander selbst theilte alle Mühen und Qualen mit seinen Soldaten, und suchte auf jede Weise ihr trauriges Loos zu mildern.“ Bajza világtörténete. VI. füzet. A rómaiak. Hogy a közlött helyek előtt felbanszakasztott nyilatkozásaim fonalat ismét felvehessem, ki kell jelentenem, mikint a rómaiaknál történt legyen azon anonymussal közelebbi megismerkedésem, — de mégis megmondom, milly furcsán jartam én. Összevetvén t. i. Bajzát Sch.-Kriegkkel, jegyzeteimet kezdém írni — meglehet azonban, hogy már kissé belefáradtam volt az egészbe — tehát irni kezdem: a rómaiak története majdnem csupán S.-K.-tól kölcsönözöttet. Azonban munka-közben felvidultam, 's feltűntek egyes szavak, mondatok, mellyeket S.-K. nem ugy vagy épen nem is mondott. Átmentem tehát még egyszer az egészre, 's akkor történt az, mit fentebb mondek a jószívú gondolat szikráról. Nem dicsekszem, de ez mégis elkísmeretes eljárásomnak, és csupán az igazság dolgában eljáró bíraltonak nem megvetendő jele. — Eleg ahoz, Bajza Beckernek egyes fordított helyeit reá akasztgata S.-K.-nek épen nem lyukas, de fel sem feslett kontöseré, és furcsábbal furcsább — ezen idegen foltok ep oly színűek valának mint az eredeti kontös. Becker és Sch.-Kriegknek ezen öszhangzása onnan magyarázható, mivel mindketten Niebuhrra támaszkodnak. Mi birhatta Bajzát ezen, mert szükségtelen, tehát fonak eljárásra? Az alyai szeretet, mint fentebb állítottam. M-glehet, hogy csatlakozom, azonban én azon okokat nem okát nem látom; talán csak eredsítésre nem szá nolt? Ez nagyon is eredeti fogott volna lenni. — A Beckerből szedgetett egyes pontokat mellőzöm; nagyobb darabokra pedig akadunk: 573, 578, 580, 581, 583, 584, 585, 586, 592, 594, 598, 599, 610, 612, 613. (egy egysz lap), 614, 619, 625. (egy lap) 627, 631, 632, 636,

zünkkel javítani, virágoztatni akarjuk a hazát, hogy benne mindnyájan annál jobban és kényelmesebben élhessünk, és számos szükségéről, így megerősödvé, jobban gondoskodhassunk. A gyümölcsfát nem kivágni akarjuk, hanem csak öntözgetjük, hogy annál jobban teremjen. Tegyük ezt hozzatok szöveg politikai pártok, szinkulonség nélkül! Ne áldozzuk fel a lehető sikert semmi kedvező eszméknek, semmi előre kicsinált rendszernek. Finanziális dolgokban csak egy rendszerünk legyen: a haza valódi javában mutakozó siker! Aztán ne higyük, hogy példa nélküli dolog az, mit itt megpendítünk. Van reá a világ legalkotmányosabb nemzeténél is példa. Angliában a jövedelmi adóhoz járulásból, (mely rendkívüli és ideiglenes teher gyanánt hozatott be 1842ben és 52 millió pengő flot hoz be évenként) egész Irland, Anglia és Skóciában pedig mind az ki van véve, ki évenként 1500 pengő forint jövedelemmel nem bír. És nem tehetünk-e mi is saját körülményeinkhez alkalmazott kivételt, hasonló méltányossággal? Kívánhatunk-e előlegezést attól, ki maga is szükségkel küzd, vagy ha kívánhatunk is, de nem méltányos-e, hogy az minél kisebb fokra legyen szorítva? Hiszen a feladás abban áll: eredmények által szoktatni a nemességet ahoz, a minél jóni kell, és nem abban: eredmények felmutatása nélkül ijesztgetni attól, a mit akarunk sokan, hogy jöjjön. A feladás nem a soknak akarásában, hanem valami mérsékeltnek, kivihetőnek akarásában és létesítésében áll. Ámde az eredményeket mikép állítjuk elő, ha az első lépés megtételében megnyugvásra, azokat reá birni nem tudjuk, kiktől függ leginkább, nagy számuknál fogva, annak megakadályozása?

Ezen jó szándéku javaslatokkal vagyunk bátrak egyelőre felelni annak, ki ellenünk eddigi Vid. cikkünk olvasása után azt találta volna gördíteni, hogy rakásra hordjuk a számokat, igen nagy feneket kerítünk a dolognak, végtelenül farszjuk az olvasót, mindig pattogunk a sokat akarók ellen, magunk meg mégis egy roppant 5-6 millióra évenként főlrögő financiát emlegetünk, és ezzel azokat, kiknek fülei illy nagy számok hallásához, zsebeik illy summákhoz szokva épen nincsenek, eljlesztjük egyfelől, miáltal másfelől még sem mondunk semmit is, mi azon nagy nehézségek utól gördítésére nyujthatna kilátást. Ime tehát, mondunk olyat, a mi kilátást nyujt ezen nehézség-elhárításra — ne iszonyodjunk ezen alpra együtt állani, bármily eltérő politikai pártszínezethez tartozunk, és jót lehet érte állani, hogy az eddigieknél sokkal nagyobb sikereknél fogna mutakozni! És pedig tehetjük ezt mindnyájan, bármily pártbeliek, és bármikép vélekedjünk egyénileg a teherhordási kérdés iránt — miholt komolyan kívánunk tisztában lenni az iránt, hogy a legközelebbi országgyűlésen ez irányban kivinni mit lehet? Ne esaljuk az Istenért! e tekintetben magunkat. Ha nem örökké phrasissokkal akarunk jól lakni, által kell látnunk, hogy a legközelebbi országgyűlésen más, mint tulnyomólag investmentalis természetű teherváltás kerestül menni nem fog; be kell látnunk, hogy a hadi és házi adó kérdéseinek érdemleges tárgyalására megérve a körülmények nincsenek. Hiszen a felelőséget, melyet annyian mint oly biztosítékot emlegetnek, mely mellett mindenre készek volnának, még gyakorlatban és kisebbek körül meg kell próbálni előbb; látni, tapasztalni kell, hogy annak mi a sikere? mielőtt ezt mint egy oly általános csilapító szert ajánlanánk, melyel minden aggodalmat megszüntetni, minden teher aránylagos viselésére a kétkedőket rá birni lehessen. — Mint mondók, tehetjük azt, mit felebb ajánlunk mindnyájan. És ugyan mit köczkázatunk mellette? Az, ki a közös terhek aránylagos viselésének barátja, az lehetlen, hogy az idő befolyását kifejejttesse számításából, lehetlen, hogy az első lépés megtételésének roppant hatását ne méltányolja; lehetlen hogy a dolog illy formában eldöntését, mely semmi egyébnek utjában nem áll, további céljaira nézve gatlónak

tarthassa. A ki pedig valami definitívumot akar egy országjavítási pénztár felállításával elérni, a ki csak bizonyos nemű terheket, csak bizonyos időre kíván elvállalni, az is kielégítenek érezheti magát. Ne áldozzuk fel tehát a haza felülülésének lehetőségét a távolban fekvő terveink valósulását be várni nem tudó türelmetlenségnek, hanem vizsgáljuk meg: mit kíván tőlünk a közegyetértés előidézésére való tekintet, ez által vezéreltessük magunkat és rendeljünk minden egyéb tervet azon egynek alá: siker minden áron! azon egynek kirekesztésével, mely az alkotmányos fejlődés jövődjének utját állhatná.

Nagyobb súly fekszik azon elibünk gördithető nehezségben, hogy egy 5-6 milliónyi évenkénti financia emlegetésével eljlesztjük azokat, kiknek fülei és zsebei illy nagy summákhoz nem szoktak. És ez ugy is látszik első tekintetbe, és ha mindig csak a divatos, és eddig teherhordás alkalmával előfordult rendszerre gondolunk. Ámde nekünk ki kell már egyszer a rozsdás rendszerek és gondolatokból emelkednünk, ha a civilisált nemzetek sorába egyszer már belépni kívánunk, és meg kell szünnünk megrögzött csalódásainkban ringatnunk magunkat örökké. A mi véleményünk szerint, melyet a jövő lapokban fogunk indokolva kifejezni, nincs legkisebb okunk a felebbi számoktól megijedni. Jólétünkért fizetnők azon summákat, midőn most legnagyobb részét nem jólétünkért, de mégis valóban fizetjük. Nagyobbára tehát csak a fizetés más cziméről és formáiról van szó. Azonban e végből ismét számokhoz kellend folyamodnunk, és mert nem bírnak azon talentummal, melyel némellyek nálunk annyira pompáznak, miszerint egy pár heted hét országra szóló phrassal, amolyan bárszonyba öltöztetett terem tetteivel, képesek legyünk illy roppant fontosságú kérdések iránt nézeteket kifejezni, szabadon még néhány cikkben keresztül keríteni némi feneket a dolognak.

Megyék.

UNGBÖL. A politikai mozgalmak lát-terén nem gyéren találkoznunk ellenvéleményekkel, s mennél gyakoribbak ezen lelket, szívet, jellemet edző surlódások, annál biztosabb jövőt ígérnek most már constafirozott hitvallásunk ágazatának — mely a reform kérdéseinek czélszerű s a kor kívánata s igényeihez alkalmazott modorban létesítésében rejlik — valósítására! — Kérdi talán az olvasó közönség: miért ez előzmény? a válasz rá önkintesen készen leand alantabb. — E megye mindenkor a szabadgondolkozásu megyék egyikeként tekinthető, nem ellenben olyannak, mint némely egyesek, kik minduntalan csak azért, hogy ususából ki ne menjenek, opponálni szoktak; s a helyett, hogy a haladás zászlóját a kormányval egyiránt ragadnák meg s a czélszerű teendőik iránt közremunkálnának, minden a kormánytól jött intézkedésben gáncsot igyekeznek lenni s annak legszentebb nézetét is tévirányban látni fel a nagy közönség előtt. Ki gyűléseinket figyelemmel s kitűréssel szokta kísérni, esalhatlanul meggyőződhetett állításom igazságáról. Legközelebbi évnegyedes gyűlésünkben a felsőbb rendű parancsok s intézkedések felolvasása után megyei levelekre kerülvén a sor, többek közt Pestmegye azon értesítő levele olvastatott fel, mely szerint tudatá e megye rendivel: mikint megyénk főispáni helyettese által a pestmegyei másod-alispánhoz bizonyos bünyvádi eljárás alatt levő s megszökött rab iránt — ki akkor Pesten álnév alatt tartózkodott — intézett hivatalos megkereső levélét hivatalos nyomatékunknak nem tekinthetvén, fölkéri e megyét, nézete pártolására. Azonban e megye rendei valamint egy részről belátván: mikint szükség-parancsolt a körülmény következtében bocsátások főisp. helyettesünk a pestmegyei másod-alispánval levelezésbe; ugy más részről törvényes szempontból tekintve a dolgot, mint megyei legfőbb politikusi tisztviselő hatáskörében működését helyeselvén e megye rendei, Pestmegye véleményében egy-

álta'ában nem osztozhattak. Mely megyénk főrvényes nézete Pestmegyei tudatásának elhatározása iránt csak főispáni helyettesünk felkérő nyilatkozása következtében engedénk. 'S im a vá'sasz! Azonban itt az idő, hogy némellyeket, melyek felszegül, egyoldalulag s érdekek nyomán tév-irányban terjesztettek a közönség elibe, leplezetlenül a maga valóságában tárjam elé! — Legelőbb is visszaviszem tehát a tisztelt olvasó közönséget azon időszakra, midőn mult évben a Nemz. Ujság egyik hasábján az újdonságok rovatában némelly szolgabírák ellen panaszos nyilatkozás emeltetett; ennek rövid, de hü vázlatát következőkben áll: Midőn főisp. helytartónk első alispánból azzá emeltetett, megüresült helyének elfoglalását többben péczézték ki feladatokul. Történt közben: mikint épen akkor némelly földvidéki tisztviselők, mint orvos, jegyző ellen emeltetvén bizonyos szenvedélyes kifakadások, bizonyos emberek gondolván, hogy jó leand a zavarosban halászni, ezt ürügyül használva, oly egyéneket akartak becsavázni, kiket nézetők szerint utjokban lenni hittek s kiket a megye közvéleményének figyelme sem látszaték kerülni. És történtek borzasztó vizsgálódások, melyekre méltán rá lehet a spanyol inquisitio bélyegét nyomni; káromkodás és bottali fenyegetés közepett vétettek ki az önkintes vallomások s több ehez hasonló szelid modorban ment véghez a vizsgálódás. Minthogy azonban az igazságos ügynek bukni nem lehet, jó szellemek örködvén felette, beteljesült azon monddás: parturiunt montes 'sat.' Mert minden méltatlanul irányzott nyilak visszapattanván, ez is meghozta maga gyümölcsét a szerint: hogy épen azon közszeretethen álló egyének, kik ellen irányoztatván a méltalanságok s kiket ez által népszerűsüggökből kivetkeztenni igyekeztek, most közvéleményileg felkaroltattak. 'S képzelné sem lehet, hogy ha az, mit a Nemzeti Ujság 196lik számában bizonyos egyén — igaz lenne, hogy, mondom, azon esetben azon egyéneket a közvélemény annyi figyelemmel kísérné, mint azt a mindennapi lények igazolják!!! — Hanem, tisztelt olvasó közönség, másutt van ennek a nyitja! Azon egyén, kit a fentebb említett cikk írja oly nagyszerűen kiemel s kinek tisztviselői jártasságát oly kitűnőleg jellemzi, azon egyén az, ki ereje legvégső megfeszítésével is az alispáni szék elnyerése után vágyakodik s ki ellen, bárha egyéniségem nem akarna is tenni kifogást, ugy de kiegészítéül kifelede az említett cikk írja a betáblázási jegyzőkönyvek viteléről említett, mint megyszerte köztudomásuról tenni, — pedig ez nem lenne megvetendő! Következésképp jobb lett volna azon dícséretekkel a nevezett cikk írójának hallgatni, nem tünt volna ki kárörömü indulata: miszerint mások iránti méltalansággal igyekezik övének fejére tenni a pálmakoszorút; mert, ugy hiszem, mind jóakarója csak nem akarta szándékosan satyrizálni! De különben is vannak, kiktől nem dicőség dicseretni, mert honor in honorate et non in honorato. — Ha többet nem mondok is, ezekből átláthatja a tisztelt olvasó közönség: politikai mozgalmak lázas óráiban mennyire ferdítették el a legigazságosabb ügy, mennyire rendelték alá kedélyeknek a legjobb akarat, mennyire magyaráztatik félre a legszentebb irány; mi, ha — az annyira elágazó érdekek összpontosítatván — mind megszűnnének, örömmel mondhatnók: „boldogok vagyunk!!!“ — y.

BUDAPESTI HIRHARANG. A városi hatóság kenyeret süttet a szegénység számára, e rendszabály már is üdvöskének mutatkozik, mert mult szombaton a piacon is csökken valamennyire a kenyér ára. — A megye a marhahas árat jövő hó elejétől egy krajczárral csökkenté, a város pedig intézkedni fog, hogy a mérték igazságos legyen. — Mult héten oly hűvös napjaink voltak, hogy csupa lélt öltönyeket látnunk utcáinkon, csak a gabonatózsérek jártak keltek könnyű öltözetben, mi azt tanusítja, hogy nekik most igen melegök van. — Elhunyt Horvát Istvánunk

642., 643., 646., 653. lapokon. — Találkoznak anonymsok is p. 618., 652., 659., 660. lapon. Bajzából keveset találtam; egyes pontokat p. 592., 597., és egy nagyobb szerű reflexiót 648. l., melyben e azonban némelly reminiscenciákat Rotteckre észrevenni bátorokdram p. o. Rottecks Weltgeschichte 13. Aufl. 147., 148., 165. l. a II. kötetben. Finis coronat opus. Bajza v. t. „Roma ekkori benső viszonyai“ t. i. 664 — 667 lapig azaz a fuzet végeig csupán Sch.-K-ből kölcsönöztek.

Bajza V. t. 570., 571. a VI. f. „Roma polgárai, mikint az etrusok, latinok és samnitoknál, kaszokra valának osztva s nemesekből s az ezeknek alvetett rabszolgakból állottak. A nemesség, mely patriciusok, vagy patronusoknak nevezetett, egyesite magában minden hatalmat s ő képzé a papságot. A rabszolgák pedig, kik clienseknek, védeneknek nevezetettek, örökösül alattvalók voltak, és sem szabadok nem valának, sem a kormányban részt nem vettek, hanem egyes patriciusi családokhoz tartoztak s általok képviseltettek az állodalom ellenében. A patriciusok, mint egyedüli földbirtokosok földet ök műveltek, meg határozott adót fizetvén s egyéb kötelességeket teljesítvén érte. Ezen két kaszt mellett egy harmadik, a plebejusok támadt, mely a szó mai értelmében polgári ren-

det képezett. Hihetőleg e rend a szomszéd városok azon polgáraitól támadt, kik, a Romulus alapította nemedekek jogot használva, Romába települtek át. A plebejusok szinté egy mint a patriciusok, és cliensek nemcsak földműveléssel, hanem kézmesteriséggel foglalkodának (??); sokáig nem folytak ugyan be a kormányba, de személyesen szabadok voltak, s ez ökből sajátos rendet képezének, millyen sem a latin és etrusc, sem a samnitai állodalomban nem létezett. A kormány hasonlított az etruscokéhoz. Egy tanács a patriciusokból, vagy más szavakkal mondva, a papi nemesség egy választmányra rendezé és vezette az állodalom ügyeit. A király nem volt más, mint ezen szent aristocratiától választott főnök, ki a tanács határozatait végrehajtá, bírói tisztet gyakorolt, hadvezér vala és a vallási szertartások intézője. A lovag-rend eredetét nem tudni, csak az bizonyos, hogy a királyok uralkodásának vége felé mint a patriciusok és plebejusok közt álló új rend jelenik meg. A polgárság felosztása tribusok és curiakra,

ben dafür eine bestimmte Abgabe, und hatten ausserdem noch gewisse Obliegenheiten gegen sie zu erfüllen. Neben diesen beiden Kasten des römischen Volks entstand schon sehr früh eine dritte Klasse von Einwohnern, welche den Namen der Plebejer führte und einen Bürgerstand in unserem Sinne des Wortes darstellte. Wahrscheinlich ging sie aus den vielen Bürgern benachbarter Städte hervor, welche das von Romulus verkündete Asyl-Recht benutzten, und sich nach Rom übersiedelten. Die Plebejer trieben nicht nur wie die Patricier und ihre Clienten, Ackerbau, sondern auch städtische Gewerbe; sie blieben zwar lange Zeit ohne allen Antheil an der Staatsverwaltung, waren aber persönlich frei, und bildeten deshalb einen eigenthümlichen Stand, der sowohl der lateinischen, als der etruskischen und samnitischen Staatseinrichtung ganz und gar fremd war. Mit der Regierung und Verwaltung verhielt sich bei den Römern gerade so wie bei den Etruskern. Ein patricischer Senat oder mit andern Worten ein Ausschuss aus dem Priesteradel ordnete und leitete die Angelegenheiten des Staats. Der König aber war nichts Anderes, als ein von dieser heiligen Aristocratie erwähltes Oberhaupt, welches die von dem Senat beschlossenen Massregeln zu vollziehen, die Gerichte und den Gottesdienst zu leiten, und im Kriege das Heer anzuführen hatte. Wie es sich mit den Rittern verhielt, ist völlig ungewiss; nur so viel ist ausgemacht, dass dieselben erst am Ende der Königszeit als ein neuer, zwischen dem Patriciern und Plebejern stehender Stand erschienen. Die Eintheilung der Bürger in Tribus und Curien begriff bloss die Patricier und ihre Clienten in sich, und beruhte wahrscheinlich auf der dreifachen Abstammung der Römer. Wenigstens werden die Namen der drei Tribus, Ramnenser, Titienser und Luceres, von den Gelehrten so gedeutet, dass die Ramnenser als Latiner, die Titienser (vom Namen der Titus Tadius) als Sabiner, und die Luceres (ein Namen, der vielleicht mit dem Worte Lukumo verwandt ist) als Etrusker anzusehen waren. Übrigens sind die Tribus des Romulus von denen der spätern Zeit sowohl der Zahl, als dem Eintheilungsgrunde nach verschieden. Wahrscheinlich diente diese ältere Eintheilung in Tribus hauptsächlich als Grundlage der Heereseinrichtung. Die Eintheilung in Curien aber bezog sich zuverlässig auf den Gottesdienst, und ist etwa unserer Eintheilung nach Kirchengemeinden zu vergleichen.“

Gondolom, a közlötökből minden pártatlan olvasó átláthatá állításom igazságát, hogy t. i. Bajza fordította s nem „irta“ a neve alatt kiadott „Világ történet.“ A fordítást illetőleg hátra

tisztelték...
Mult s...
kell jó...
ünnepe...
lasz at...
is hall...
szersm...
delmű...
kár vol...
jeles z...
dezős...
közöl...
írónak...
méltan...
hogy L...
majd a...
dezős...
meg a...
diszes...
Arany...
hálytől...
gendája...
tár“ le...
meg; a...
két hus...
adás be...
Végre...
harminc...
nak pél...
redbeli...
golt a...
rendese...
megbuk...
bériő u...
tagja...
arányba...
sem ka...
gyorsan...
nek olly...
rögtön...
kellét...
kezdik...
áron h...
is csök...
furdők...
a folyv...
az idő...
de midő...
kivül f...
detve...
lesz a...
alkalm...
nál nem...
író, ki...
ir, egy...
gát alá...
nagy Sh...
jéféle...
a cikóri...
kis tréf...
színház...
sollat...
ezen az...
illető...
vánittat...
ázalt...
van meg...
kimond...
rögtön...
egy ok...
dolgok...
látjuk...
tebbi...
mesebb...
„Abrah...
zattal...
tanultam...
már az...
cab mint...
kásnak...
— Frem...
sleges...
késztet...
mégis...
nem egy...
vezünk...
Guitans...
regszik...
nelünk...
legte...
velede...
vagy mint...
volt a...
rányi...
dás kö...
hezi sz...
tokban...
érték...
forint...
pp. —...
183.) —...
mire a...
lajdon...
fiat C

és nézetek főispáni engedélnek, melyek, melyekben a valóságát a tisztán ében a nemelyennek rölytárlónk nek elfogzben: mi- mint orvos, akadások, avarosban artak be- k's kikel kerülni. méltán rá- nokdás és vallomá- nez a viz- ukni nem zon mon- ul irány- ümölését nek, kik l népsze- eményileg it a Nem- — igaz gyéneket t a min- ó közön- a fentebb k tisztvi- n az, ki plnyerése m akarna említett emlést, ez nem azon di- nem túlt- oszorút; szándé- n dicső- onorato- t tisztelt n meny- rendel- magya- nyira el- innének,

kenyeret is üd- aczon is negye a ökkenté, ágos le- gy csupa tözsérek egy ne- stvánunk

Staats r nichts n dieser rwähltes die von en Mass- die Ge- dienst zu las Heer e es sich ielt, ist so viel ieselben nigszeit en den rn ste- n. Die in Tri- bloss Clienten Abstam- Tribus, gedeu- Namen en, der ken an- den Grunde heilung ng. Dio Gottes- meinden

tláthatá nirta" g hátra

liszteletré mult vasárnap délelőtt a nemzeti museumban em- lékünnap tartaték, diszes vendégkoszoru jelenlétében. — Mult szombaton a rendkívül jó idő miatt (esett, 's most ezt kell jónak mondanunk), a budai hegyek magyar keresztelési ünnepéje ismét nem mehele véghez, 's jövő szombatra ha- laszta'ott. — Nemzeti színházunkban egy olasz dalművész is hallatá magát; neve igen szép, de elfeledtük, mert egy- szermind igen hosszú, hangja azonban sokkal kisebb terje- delmü, 's azért nem feledtük el, hogy pesti közönség előtt kár volt magát farszantia. Ábrányi ellenben mindenesetre jeles zenetehetség. — Vádképen hozatik föl a színházi ren- dezőség ellen, hogy a most mult vásár alatt Czako színművei közül egyet sem adatott, ámbár a hosszabb idő óta beteg irónak egy kis apró pénz nem ártott volna; e vádat mi is is- méltani akartuk, de szerencsére még jókor eszünkbe jutott, hogy Lendvayék Kolozsvárott voltak, Laborfalvi Róza pedig majd az egész vásáridő alatt beteg volt, és így ezuttal a ren- dezőséget igazságosan nem lehet vádolni. — Most jelentek meg a Kisfaludy-társaság által koszoruzott pályaművek egy díszes kötetben, melynek tartalma: „Toldy," népies beszély Arany Jánostól, „Szuhay Mátvás," költői beszély Tompa Mi- hálytól és Garay János „Bosnyák Zsófia" címü gyönyörű le- gendája. — Szinte most hagyja el a sajtót a „Nemzeti könyv- tár" legújabb folyamának első füzet, Toldy szerkesztése mellett, melyben Kisfaludy Sándor összes munkái kezdeteinek meg; az egész tíz füzetre fog terjedni, 's minden füzet ára két huszas. Epen nem kételkedünk, hogy ezen olcsó d szki- adás becésnek megfelelő nagy kelendőségre fog találni. — Végre kijöttek Döbrentey Gáboról a „Huszárdalok," áruk harmincz krajczár, katonák mindaztall olesőbban is kaphat- nak példányokat. Ezen érdekes dalkönyvecskét magyar ez- redbeli tiszték figyelmébe különösen ajánljuk, kiosztás vé- gett a közlegények közt. — Egy francia városban eddig rendszeren minden évben egy színházberülő tükéletesen megbukott, két év előtt azonban egy leleményes eszű bérítő egy szerződött társaságával, hogy minden egyes tagja, tehetségeihez 's följépéseinek számához mért arányban részesül a jövedelemből 's meghatározott díjt egy sem kap. Azóta pompásan folynak ügyei, az új darabok gyorsan váltják egymást, 's a mi legesodálta'osb, e rendszer- nek olly bámulatos erejü befolyása van az egészségre, hogy rögtön történt megbetegülés miatt egész éven át egyszer sem kellett a játékréndet megzavarni. Több helyen már utánozni kezdik ezen üdvös rendszert. — Egy kereskedő leszállított áron hirdeti botjait, mi azt látszik bizonyítani, hogy nálunk is csökken már az elhasznált botok száma. — A dunai hideg fürdők 's uszodák két hét óta majd egészen használhatlanok a folyvást hűvös időjárás miatt; egy ur daczolai akart ugyan az idővel, 's téli kabátban ugrott a hid közepéről a Dunába, de midőn kifogatott, mégis arról panszkodék, hogy rend- kívül fázik. — Mára Hollósy C. javára új daljáték volt hir- detve, a „királyné csatárai" Haléwytól, ma tehát ismét szük lesz a színház, sokkal szűkebb, mint a híres táncelőadások alkalmával, a mi egyébiránt egészen rendén van, mert táncz- nál nem szük, hanem tág helyre van szükség. — Egy német író, ki egyébiránt már magyarul is írt, 's jelenleg francziául ír, egy nyilvános levelében „honi" Shakespearenek írja ma- gát alá, mi némellyeket haragra gerjeszt, min ha ezáltal a nagy Shakespeare kisebbitteték | Mi azt hisszük, hogy a Jéféle Mokka vagy Java becse épen nem csökken azáltal, ha a czikóriát honi kávénak neveznök. Nem kell tehát minden kis tréfát komolyan venni és mindjárt nehezteni. — Minap színházunkban egy igen szép selyemruha rendkívül megtap- soltatott, kár, hogy nem hivatott ki a gyengésmind, hi- ezen az öltöztető szabályán kihozhatta volna; egyébiránt az illető gyártulajdonos legszívesb köszönetét kéri általunk nyil- váníttatni ezen méltányos megtiszteltetésért, kérelmet mnd- azáltal nem teljesíthetjük, mert egyuttal az illető szabó is

azt kívánja, állítván, mikép a zajos tapsvihar nem a kelmét, hanem az ő ügyes ollójának remeklését illette. Máskor tehát igen helyen lenne, ha a nagyérdemű közönség, midőn vala- mely ruhát megtapsolni méltóztatik, egyszersmind határo- zottan kijelenteni sziveskednék, hogy tapsai a kelmét illetik-é egyedül, vagy a szabást, vagy mindkettőt egyenlő mérték- ben, hogy aztán gyártó és szabó tudhassák, miben áll a do- log. Ezt a méltányosság nemcsak kívánja, hanem valóban követelheti is, mert érdemét senki nem szereti mással meg- osztani, attól más által megfosztatni pedig épen iszonyu jog- tapodás! —

ESZTERGAM, június 12én föltiszt. P o d o b n y kereszt. János ur pozsonyi kanonok 's főmlgo primás-érek ő her- czegsége egyházi irodájának igazgatója néhány napig tartott ideglaz folytán közbejött szülítés következtében mai napon reggeli 5 órakor élte 47dik évében meghalt. Szent hitéhez, egyházához buzgó ragaszkodás, hivatalokörében fardhatlan szorgalom 's lelkiismeretesség, a szenvedő emberiség iránti meleg részvét 's keresztény jótékonyág voltak nemes jelle- mének fővonásai. Béke hamvainak!

KÜLFÖLD.

NAGYBRITANNIA. Az alsóházban június 12én Lincoln lord feliratot indítványozott a királynéhoz, 's vizsgáltná meg bizottság által, miképen lehetne a gyarmatok népesítését Ir- land javával összefüggésbe tenni, jelesen: 1) vajjon a gyar- matosítás általán véve hasznára szolgálna-e az Irlandban hátramaradtaknak? 2) használna-e magoknak a kivándor- lóknak? és 3) lehetne-e azt úgy alkalmazni, hogy a gyar- matok ez által semmit se szenvedjenek? A szónok áttekin- tette Irland egész állapotát, és a kormány ennek javítására czélzó rendszabályait, és azt mutogatta, hogy a kivándor- lóknak nagymértékben eszközöské kivált az északamerikai britt gyarmatokba, Irland bajait lényegesen és hosszú időre orvosolná. Haves gyarmatügyi altitoknok egyetértett az előadott terv elveiben, de a javasolt bizottság czélszerűsége nem ismervén el, a lordot indítványa visszavételére kérte. Ezután hosszabb vita következett, melyben sir R. Peel és lord J. Russell is részt vettek, és mindketten csupán a ja- vaslat materialis tartalma ellen nyilatkoztak. Russell azonban igérte, hogy a szükséges vizsgálatokat a kormány utján tét- elendi meg, nevezetesen, hogy az északamerikai gyarma- tok kormányzói bevándorlási tervek kidolgozására fognak felszólítatni és a tervek a jövő évi gyűlésben, a kormány ja- vaslatával együtt a ház elé terjesztetik. Ez észrevételek után Lincoln lord általános alakba öntötte indítványát a bizottság kihagyásával, mely alakban aztán elfogadtatott. — A felső- házban a gyári napimunkát 10 órára szorító bill harmadizben olvastatott fel.

A Times az állítja, hogy a Török- és Görögországok közti villongás Ausztria által kiegyenlített, 's ekép ez ügy- ben majdnem minden aggodalom el van hárítva.

Manchesterben a Cobden részére nemzeti jutu- lomgyűjtésnek bizottsága már 31kén az aláírásokat befeje- zetteknek nyilvánította, ámbár az eleinte határozott 100,000 font stget el nem érték, hanem csak 80,000et tesznek.

Miután Franklin kapitány északi földszarki expedíció- járól régóta semmi hír nem érkezett, az admirali hivatal el- fogadta Richardson kapitány ajánkozását, őt felkeresni, ha a jövő tavaszig még sem érkezik róla hír. Egyébiránt Franklin még nem igen féltük, mert élelemmel 1848ki őszig van ellátva, 's legfőlegb valahol befagyva vesztegel.

FRANCZIAORSZÁG. A Presse majus 12kén a J. d. Débats megtámadására többek közt eképen felelt: „Hu- nyászodjunk meg, ez legjobban illik a mi gyengeségünk- hez. Mi vagyunk mi? Egy gyenge hirlap, melynek lételet aláenni sem a ministerium, sem Hebert országos főügyész ur el nem mulasztják, egy gyenge hirlap, melynek 170,000

tuzesverü fiat amannak alárende. — 500. l. „öt napi hajozás után, hol a Behut és P e n d s a b egybefolyának. No ez már szinte olly „nevezetes" mint a tizenkét fimgaztall megáldott Jacob, Ábrahámnak egyik fia. — 570 l. „ez idő óta a rómaiak quirites- nek nevezettek, vagy a Quirinalis hegy, vagy Cures város nevetül" a helyett: innen származtatja a monda a Quirites szót, mely későbbben (nem pedig a rómaiak és sabinok egyesülésének ideje óta, mint Bajza dilettantiter mondja), gyakran rómaiak helyett hasznaltatott; innen a Quirinal- h a l o m n a k elne- zése. — 574. l. 100,000 assis nem 4000, hanem csak 3333 ft 20 kr pft. — 579. „Tarquinius elzetése után nem Gabii, ha- nem Caere városába menekült (Sch. III. 185. Niebur I. 518.)" — 590 l. „A decemvirek hivatalkodásuk első éveiben olly jelesül vi- seltek tisztségüket." Hát hány evig hivataloskodtak; bizonyo- san ezt akarta mondani „első évében." — 586. „öt mérföldnyit tavolságra" „schlug sein Lager fünf Millien von Rom auf." For- dítás = szerzés: 5 Millien = 5 melföld: ecce uJ Euclides. — 597. l. „két plebejus és curulis aedilis" a helyett: 2 pl. és két curulis — 571. l. „A plebejusok, szinte úgy mint a patriciusok, és clienseik nemcsak földműveléssel, hanem kezi mesterseggel is foglalkodának" Sch. III. 159. Die Plebejer trieben nicht nur, wie die Patricier und ihre Clienten, Ackerbau, sondern auch städtische Gewerbe. — 665 l. on talan jobbitani akarta Schlossert. hogy „aristocratia" helyett „democratia" irt? (Sch. III. 457.); inkább jobbitotta volna Schil-nek, ha nem is hibáját, legalább kétértelműséget 463. lapján, siebmal hundert sechs und zwanzig Pfund Silber und zwei und zwanzig tausend Pfund Gold; itt azonban vakon követvén SK-et a kétértelműségből hibát csinált, mert 668. l. ez all: 716. font ezüst, 92,000 font arany." — 669. „A kereskedést sem a rómaiak nem fogtak fel helyes szem- pontból," ki van hagyva „sem a görögök." — De elég már ebből is. Elmellőzven az értelmet zavaró 's kivált a chronologiai nyom- tatashibákat a kútforrásokról és Bajza tulajdonáról fogok még szólni.

(Vége köv.)

frankjába került pert akasztottak volt nyakába; egy erőlen hirlap, mely ellenében vetélyfárat állítottak volt (az Epo- que-ot), mely 15 hónapi lézengése alatt 1,400,000 frankot nyelt el — nem is tekintve azon sommákat, melyek a szin- házi szabadalmak eladásából 100,000 frankjával, parkine- vezés-igéretnek eladásából 80,000 frankjával, valamint nemes levelek, becsületrendi keresztek, audientia-engedések és ministeri mosolyok eladásából nyerettek." — Ez új bot- rány június 3kán a parkamarában hosszabb vitatkozásra nyujtott alkalmat, mert P o n t o i s gróf, volt schweiczi kö- vet, a Presse kiadóját e becsületbe vágó gyanúsításaiért pairszék elé idéztetni indítványozá. A megidőzés végre elha- tároztatott.

A követkamarában jun 3kán a vizáradások által okozott károk helyrehozása iránti törvényjavaslat 235 szavazattal 5 ellen elfogadtatván, a kamara a hadseregi előléptetéseket ille- ő törvényjavaslat tárgyalását folytatá, mellyel már több nap óta foglalkozék.

Bu-Maza híres arab főnök majus 30kán oroszoi műtétnek vetette alá karját, mely a mult őszszel egy a francziákkal vívott esatában összezuatván, roszul gyógyult be. Június 8kán tökéletes kigyógyítása végett valamely pyrenai fürdőbe fogott Párisból rándulni (statusköltségen) és onnan egyene- sen Afrikába visszatérni, hol a kormány őt egy parancsnok- sággal szándékozik felruházni.

A köve-kamara jun. 3kai ülése a parkamarának izenete által szakítottatott felben, mellyben Girardin Emil ur, mint a Presse kiadója a pairszék elé idéztetik, 's mivel a vádlott kö- vetkamara tag, e kamarától a pörbeidezés megengedése kéretik. Az elnök ez izenetet bizottsághoz fogja utasítani.

Jun. 4kén a baloldal és balközép tagjai Odilon Barrot és Thiers urak vezetése alatt a kamara conferentia-terében összegyűlvén, azon bizottság tagjainak kinevezése iránt ta- nácskoztak, melly véleményt fog adni arról, megengeden- dő-e Girardin ur pörbeidézése, vagy nem? Mintegy 50 követ volt jelen, és a felhatalmazás megtagadását határozá. A radicalok e kérdésben megoszott véleményük.

A hirlapok és a társalgás tárgyát Girardin kútátságban lé- vő pöre képezi. A Moniteur és a J. d. Débats rövid és csak a tényt előadó megjegyzéseket közölnek, mellyeknek egyenlősége hivatalos kútforrásukat árulja el. A Presse is elbeszéli maga részéről a tényt, és azon nyilatkozatával, hogy Girardin ur a Pressenek nemcsak kiadója is, daczol- san kihija a ministeriumot. — Az elnevezés különféle lapjai nagy szenvedélyességgel foszegetik ez esetet. Valamennyi azt állítja, hogy Girardin ur nem a parkamarát támadta meg, hanem a kormányt, midőn azt pári méltóságok eladá- sáról vádolta, 's hogy a követkamará nem fogja könnyel- műen kiszolgáltatni egyik tagját a parkamará bíraskodásá- nak, hanem előbb Girardin urtól felvilágosításokat kérend. És ha ennek, mint mondják, irrott bizonyosságai vannak arról, hogy a ministerium nevében némelyik közbenjáró személyek (az Epoque szerkesztői) a pairségekkel kereskedést üz- tek, Girardin ur üldözötését megtagadván, a véteksek ellen fog fellépni. A Siécle e részben eképen nyilatkozik: Ugy látszik itt az idő, hogy az olly sokáig arcaztalanul gyakorolt gyűlöletes rendszer minden vétkeiért meglakoljon. Nincs egy gyáva és hűtelen tette sem a nagy politikának, melly magát most szigoruan meg ne bosszulná, nincs egy lélekvásárlása, egy cynismus kis machiavellistáinknak, melly gyalázatot ne hozna saját fejükre. Külföldön megvetést aratnak, és a madridi udvar tivornyait, azon nagyság helyett, mellyel olly hirtelen- kedve dicsékedtek. A portugali közbenjárás gyalázata, melly nemzeti érdekeinkkel és a juliusi forradalom érdekeivel, vala- mint a Spanyolországra nézve felállított rendszabályokkal el- lenkezik, napfényre derítette az önmegalázást, mellyre ma- gát Anglia irányában ejtette a mi szomorú cabinetünk. Itthon minden áldott nap új méltatlanságokat fődz fel, mindenütt csiráznak a romias magvai, mutatkozik a nyilvános erkölcs- telenség métele. És hogy az osztályország tökéletes legyen, e cynicus kormány majd mindig saját barátjai által ostromoztatik. Mi nem hisszük, hogy ez úgy a parkamará előtt fog elvégzetté- ni. A köve-kamara nem fogja olly könnyen kiadni tagját'sat. — Hasonló értelemben nyilatkozik a Nationalis, a legitimista Union Monarchique pedig általánosabb szempontból veszi a dolgot: „Uj nagyszerü botrány! kiált fel. Olly időt élünk, mellynek mindenik napja új botrányt hoz. A közönség nem bir politikai tárgygal; a komoly kérdések szunyadnak, vagy elhalnak. De ez mitsem tesz, van nekünk ez üreg ki- pótására, a kedélyek izgatására politikai élet helyett elég nyomorúságos és gyalázatos apró tárgyak, mellyek a köz- lebb napok alatt a jelen silány forradalmi világban egymást követték, és a társaságot mulattatják. Egy nap a Cubières- fele adásvevés botránya merül fel, másnap a királyi ház egyik segédtszűjt hamis játékon kapják *). Hanem mindez nem volt még elég a mi korunknak. Még valami hallatlanabtra, izgatóbbra, botrányosabbra volt szükség, hogy erkölcs- telenedésünk látványánál már elálmósodott lelkiismereteink újra felcsiklandoztassanak. Girardin ur üldözötése épen jókor jön, hogy ezen elolthatlan botrányozomjnak eleget tegyen. Milly szerencsés eset korunkra nézve! Magos állású, és a kormányzók bizodalmt bíró férfiak, kormányi publicisták vádoltatnak egy másik publicista, egy parlamenti tag által, hogy nyilvános czim és kiváltságboltot tartottak, és a parki- nevezés igéreteit 80,000 frank kereszámón bocsátottak áruba! Lehet-e ennél épületesebb epizoda?

*) E segédtszűjt Nemours hg segédtszűjtje volt, és néhány hét előtt hamis játékoságának kúlése miatt Amerikába illant. — Ennél meg nagyobb botrányt híreszteltek magyarol a most neve- zett királyról, az ország jövendő kormányzójáról, ha Lajos Fi- lep a trónörökös kiskorúsága alatt halna meg, t. i. hogy egy szerelmi kalendaul porul járt, mit azonban a június 4kei felhiva- talos Moniteur Parisi en rágalmozó koholmányok nyilvanít.

SPANYOLORSZÁG. A pápai követ, monsignore Brunelli, tessalonichi érsek, maj. 29-én érkezett meg Madridban, valamennyi harangok kongása közt; este az olasz szentegyház kivilágított. A nunciusz az indiai patriarchát és 5 püspököt ebédre hívott meg. Megérkezését a lapok Spanyolországra nézve szerencsés eseményként ünneplik. — De la Riva ügyvéd, ki arról vádolják, hogy maj. 4-dikén a királynéra lött, enyhébb börtönbe tételet, hol barátainak látogatását elfogadhatja. A bírói vizsgálat eredménye még nincsen tudva. Legújabb összeírás szerint Madrid népességének száma 206.214. — Egy gibraltari majus 24-kei levél szerint e tengerszoroson két nap alatt 1000 gabonahajó vonult át 's még 2—300 horgonyozott.

POROSZORSZÁG. (Nürnberg. Cor.) Az igazságügyi miniszter a közönségnek magaviseletéről az újonrendezett nyilvános törvényszéki eljárásoknál jelentést tettelet magának, mely jelentés aképp hangzik, hogy a közönség magaviselete egyáltalában illő, úgy hogy érettségét a törvényszéki nyilvános eljárásra tőle egyáltalában megtagadni nem lehet. Jul. 1-jére a nagy lengyel per első tárgyalása tüzetelt ki; nagyságra és kiterjedésre nézve ehez tán egyedül csak az angol chartistaper hasonlított. Egyébiránt egyáltalán nyilvánosan fog tárgyalatni. A terem az új börtönépületben igen tágas. Valószínűleg a tudósítók 'stb. számára különös hely fog fenntartatni; a vádlottak padja 300 ülésre van számítva. A királyi ügyész által mesterileg szerkesztett vádlólevél általános bevezetése 50 ívre terjed 's historiai okirat gyanánt fog szolgálni a szerencsétlen Lengyelország történetének. A foglyokkal igen jól bántanak, 's közölők néhányat jóállás mellett szabad lábra állítottak.

A három rend curiája június 4-én az alkotmány iránti petíciók tárgyalását folytatván, reggeli 9 órától, esti 5 óráig vitakozott, 's végre a bizottság javaslatát, hogy a király az egyesült választmányokat, és a statusadósságügyi küldöttségeket elűrölje, elfogadta. — Jun. 5-kén az alkotmányi pe-

tíciók tárgyalása bevégezett. A gyűlés majdnem egyhangulag elhatározta ő felségét alázasosan megkérni, hogy neki a rendi választmányok és a statusadóssági bizottság választását elengedje, mellesleg mondvá, a király e választást az országgyűlés legfőbb feladatának jellemző trónbeszédében.

AMERIKA. Új Orleansból maj. 6-ól azt jelentik, hogy Santa Anna saját emberei által meggyilkoltatott. Azonban a veracruzai april 29-kei lapok erről még mitsem említenek. A mexikói congressus egy törvényt fogadott el, mely által a nemzet az ország védelmére tömegesen felszólítottatik. A legközelebbi postával Puebla és Mexiko elfoglalásának híre várattott. Louisiana status senatusa Taylor tábornokot az egyesült státusok elnökévé emelni határozta.

Az északamerikai egyesült státusokból 1846-iki sept. 1-je óta 1847-iki april 10-g 2.200.412 barrel (chord) liszt, 1.916.636 bushel buza, 9.084.161 bushel kukorica vitetett Nagybritanniába.

TÖRÖKORSZÁG. Konstantinápoly, majus 19. Mint Athénből halljuk, a görög cabinet a portálai egyenlenségnek véget vetendő, elhatározta magát engedni, 's a portának a kívánt elégtételt megadni, t. i. Metternich herceg korábbi javaslatai szerint Musurus urat Athénben ismét barátságosan elfogadni, oly feltétel mellett, hogy ez azonnal ismét visszahívassék. A görög cabinet e határozatát Metternich herceggel közölte, 's közbenjárását kérte. Egyetlen nehézség, hogy a porta, a görög cabinet által feltételtől tett azonnali visszahívásába Musurus urnak még nem akar beleegyezni. Most már az fogja a dolgot eldönteni, vajjon azon hatalmasságok, melyek eddig jónak látták a portának minden józannul és részrehajlatlanul gondolkozó által tulzoltaknak talált kívánságait támogatni, e pártolást a végsőséggig fogják-e folytatni. A porta igenis erre látszik számolni. Legalább ismét mondják, hogy a porta azon esetre, ha Görögországot engedni mégis vonakodik, egymásután több, Görögországot szorongató rend-

szabályokhoz fog nyulni, először t. i. a görög consuloktól az exequatort visszavenni — e rendszabályról már ezelőtt is volt szó, mindeddig azonban végre nem hajtatott, — azután a görögöket a parti hajózástól eltiltani, és végre, Törökországban lakó minden görögöket kihajtani. Hogy a görög cabinet magát azon kétségen kívül terhes lépésre elhatározta, ezt különösen a fenyegető orosz izenet befolyásának tulajdonítják. 'S vajjon mi indította az orosz cabinetet ily nyilvános keménységre a görög nemzet ellenében, holott annak rokonszenvéhez annyi reményt esatol? Más ok nem is képzeltető, mint hogy Oroszország a háborút, mely e bonyodalomból eredendett, a jelen pillanatban nem kívánta, 's hogy az időt és a körülményeket most kedvezőknek nem találta.

EGYVELEG. Páris, június 1. Mindenünne a legőrvendetes hírek érkeznek az idei termés sokatigéző állapotáról. A belső megyékben, Franciaország tulajdonképi magtáiraiban, az ó Berryben, az Orleans és Langres magas rónán 'stb. a vetések olly pompásan díszlenek, mint évek óta sem. Lot és Garonneban, valamint a szomszéd vidékeken a buza-, roz- és árpaföldek buja bőségben szemlélhetők. A többi gabonafélék is hasonló bőségben tenyésznek. Az angersi piacra annyi gabonát hordanak, hogy fele is alig adatik el. A gabonárák eleinte egy negyeddél, most pedig már több mint egy harmadrészszel csökkentek. Ugyanez eset van Havreban is, hol tetemes gabonamennyiségek hevernek, a nélkül hogy vevőre akadnának. Ide, valamint Antwerpenbe is naponkint jönnek gabonahajók Amerikából, 's a gabonárák július elejéig hihetőleg a mostani árák feléig fognak esökkenni, sőt remélhető, hogy augusztusban a gabonárák a legáldottabb évekéhez fognak hasonlítani.

Gr. Dessoeffy Emil vezérlete mellett szerkesztő Szenvoy József. (Szerkesztőségi szállás: ur. utca Horvath-ház 540d. sz. a. 1. em.)

Hivatalos tudósítások.

(599) Ársökkenés. (1, 3)

Az erdélyi kormányzatnak közlelő izenete szerint a szamos-újvári országos fenytő-intézetbeli rabok számára kivántató élelmezés kiszolgáltatása, 's a várhoz tartozó koresma és mészárszék kolosvári városházánál tartandó árverés 's illetőleg ársökkenés útján a jöv. 1848-iki évi janarius 1-5-0 napjától kezdve három egymásután következő, 's 1850-ik évi december utolsó napjaitól kezdve három hónapra határozatván, emélfogvást a kérdéses árverés, 's illetőleg ársökkenésre kitűzött határnap honzerte olly hozzátétellel hirdettek ki: miszerint az érdekl. árverési és ársökkenési tárgyakra nézve a vállalkozók által adandó biztosíték a rabok élelmezésére nézve 3000, — a kocsmára nézve 300 — 's a mészárszékre nézve 100 pengő forintban állapított meg, minélfogva az árverésben résztvenni kívánók arról, hogy az érintett biztosítékok valószággal megtehetők, magukat hitelles bizonyítvánnyal igazolni kötelesek, és hogy a közönséges árverésen kívül annak kitűzött határnapja előtt legkésőbbben négy nappal pecsét 's illy czimzett alatt „szamos-újvári árverés” dolgában az említett erdélyi országos főkörmány-szék elnökségéhez beadandó, és onnan a kirendelt árverési biztosokkal közlendő írásbeli ajánlatok elfogadhatnak, melyekbe az érdekl. tárgyak közül haszonbérbe venni kívánt tárgyat, vagy a bérmenyisége, melyért a rabok élelmezése, vagy a koresma és mészárszék használatát magának kiadatni óhajta, 's az érintett tárgyakért kivántató biztosítékul lekötendő minden tehertől ment javak tisztán kiírva, 's hitellesen bebizonyítva legyen, hogy az ajánlkozó a szükséges biztosítékok megadani képes — továbbá az ajánlkozónak azon kötelezetése is tisztán kifejezve legyen, miszerint a közzétett alkulevél minden pontját megtartására magát épen úgy kötelezi, mintha az árverésen maga személyesen jelen lett 's annak jegyzőkönyvét alá írta volna, legyen végtére a közzétett aláírására 's törvényestésére meghatalmazottja névszerint megemlítve. Kelt Budán, Sz. Iván hó 7-én 1847.

(607) Bírói árverés. (2, 3)

F. évi június hó 18-kán reggeli 9 órakor Leopold-utca 227-dik sz. alatti házban több rendű szobabutorok, — és konyha-szerek váltótörvényszéki ítélet következtében el fognak árvereztetni. Simig Erneszt végrehajtó.

(608) Bírói árverés. (2, 3)

Tek. Pest megyei Szolnok Abony m. városban fog folyó évi június 1-0 napján egy mintegy 7 holdat tevő nemesi belső kert rajta levő gazdasági épületekkel bírói árverés útján eladani. — Kelt Pesten június 10-kén 1847. Batta József végrehajtó szolgabíró.

(604) Árverési hirdetmény. (2, 3)

A zombori tek. kir. kincstári főigazgatóság rendelkezéséből a tiszaméltó királyi uradalom kebelében helyeztetett magvaszakadásti nemes udvartelek az illető községek közlegelőin használandó, 's alább kitett szám szerinti szarvasmarhák és juhok szabad legeltetési jogával együtt az 1847. évi június hó 28-ik napján Ó-Bécsen a kir. kam. tisztartói hivatal írószobájában, délelőtti órákban tartandó nyilvános árverés útján a legtöbbet ígérőnek, 1847. évi november hó 1-0 napjától kezdve számítandó egy évre haszonbérbe adandók lesznek, ugymint:

Table with columns: Név szerint, Belső állományok, Szántóföldek, Szarvasmarhákra, Juhokra. Rows include Mártonyoson és határában, Ugyanott, Szentán és határában, Adán és határában, Moholy helysége határában, Ó-Bécsen és határában, Földváron és határában, Szent-Tamásos és határában.

A' bérleti szándékozók ezen árverésre a szükséges 100-tól 10 ft. p. p. számított bánatpénzzel az ösmeretlennel pedig tulajdon javaikról szóló hitelles bizonyítványokkal, avagy kezesekkel, a fennevezett napon és helyen hivatalosok olly megjegyzéssel, hogy a kifejlendő körülmények szerint a nevezett külső udvartelek kisebb részletekben is kibéreltetni fognak.

Egyébiránt az árverési határnap lepecsételve beküldendő írásbeli ajánlatok is fogadhatnak el, és a bérlet feltételei eleve meg tudhatók lesznek, mind a tek. zombori kincst. főigazgatóságnál, mind az illető ó-bécsesi k. kincstári tisztartóság hivatalánál.

Végtére még hozzá adatik, hogy az árverés bevégződése után semmi ajánlat el nem fogadatik ugyan; de ellenben ha a kincstári uradalom az árverés eredményében bármi oknál fogva meg nem nyugodnék, magának fentartja a fenebbi telkekre nézve szabad rendelkezési jogot.

(469) Bukovics Anna elleni csödpér. (3, 3)

17193. Pest város tanácsa jelentése szerint Bukovics Anna hitellelőz. csödpéretének határnapja f. évi július 7-dikére tüvetvén ki 's tömegdönökké Bohrad János, perügyelővé pedig Pözner Károly hitésügyvéd neveztetvén; ugyanez kihirdetett. Kelt Szent-György hó 27-kén 1847.

Lotteria - húzások.

Budán június 9-kén: 30. 63. 51. 29. 65. Bécsben június 2-kén: 73. 65. 55. 44. 30. Kassán június 2-kén: 90. 81. 84. 31. 1.

Nemzeti színház.

Június 11-kén (pént.): Elmellőz és. Küll. színmű. Június 12-kén: 213-dik törv. czikk, francziából ford. vigjáték.

Június 13-kán: Tisztujtítás. Ered. vig. Irta Nagy Ign. Június 14-kén: Angelo, a paduai zarnok. Szomját.

Gabonár váltó garasokban.

Table with columns: Tisztabuza, Kétszeres, Rozs, Árpa, Zab, Kukoricza. Rows for Pesten, Veszprémben, Baján, Győrött, Mosonyban, N.-Szombathán, Pozsonyban, Miskolcon.

Tulajdonos Borsos Márton. — Nyomatja Landerer és Heckenast Pesten.

C s ö d ü l e t. (2, 3)

A' marmaros v. megyébe kebelezett a-sugatagi és királynevezői elemi iskolák tanítói állomásra, előbbi 150 p. fnyi évi fizetéssel, — 11 ft 12 krajr rét helyett, s köb-öl tüzi fa, — és 80 font só járulékkal, 18 poz. mérő, mérőjét 1 ft 45 kr fizetendő conventus búzával és szabad lakkal. — Utóbbi 200 p. fnyi évi fizetéssel 15 ft 10 krajr tüzi fa s egy mázsa só járulékkal, — 19 ft 12 krajr rét helyett, — 18 poz. mérő 1 ft 45 kr. mérőjét megváltandó conventus búzával és szabad lakkal, megürülvén, folyamodók, tanítói kiképzésük, jó viseletük, eddigi szolgálataik, szükséges tudományok és nyelv- főleg zene ismeretük feletti bizonyítványokkal e látandó folyamodványukat a' marmarosi kir. kamarai igazgatóságnak folyó évi június hó utolsó napjáig adják be. Kelt Szigetén 1847. évi majus odikán.

(609) A' Balaton-gözhajózási társaság. (1, 3)

1847-iki évi július 11-dik napján reggeli 10 órakor Balaton-Füredben nagy gyűlést fog tartani; melyre minden részvényes urak tisztelettel meghívattak. — Kelt Pesten június 12-kén 1847. Pinterics József jegyző.

(614) Hirdetmény. (1, 3)

Az innen 1847-ik évi majus 1-jéről közzétett hirdetmény folytában ezennel közhírül adatik: hogy a' mai napon délelőtti egybegyűlt bankválasztmány az 1846-ik évi december 1-jétől 1847-iki majus 31-éig számított félévi osztalékok részvényekint 18 p. ftra, azon részvények számára, melyeknek az egész fölös-osztalék jár, és 15 p. ftra 15 krajr azoknak, melyek a' fölös-osztalék felében részesülnek, határozta légyen. Ezen járandóságok f. évi június 14-étől kezdve, a' szelvények beadása mellett a' helybeli bank-pénztárban felvehetők. Az 1847. évi jövedelemből kimutatás szerint 9092 ft 7 kr. pengőben ez intézet tartalék pénztárába betétetik. — Kelt Pesten június 12-kén 1847. Ürményi Ferencz s. k. bank-elnök. Báró Podmanitzky László s. k. bank-igazgató.

Pesti czukorgyár-egyleti részvények eladása.

Alulírtmál 10 darab pesti czukorgyár-egyleti egész részvény 1000 frtjával akár összesen akár darabként a' pari eladandó. — Az érintett czukorgyár-egylet f. évi június 7-én tartott közgyűlése alkalmával előterjesztett 's több tisztelekre méltó kereskedők és üzörek által megvizsgált 's igazaknak találtatott utóbbi 1 1/2 évi üzletforgalom' bilancia és leltározata szerint mindegyik részvény 5 szatoli osztalékkal és a' gépekre 's készülékekre megkivántató levonással együtt 14 szatoli tiszta felesleg-osztalékok jövedelmezett, mely a' részvényeseknek ugyan ki nem fizettetett, hanem részint az első fél üzlet' vesztésének fedezésére visszatartatott, részint a' tőke gyarapítása végett a' tartalékokhoz csatolatott, miáltal a' részvények' kimutatható értéke megfelelőleg emelkedendik, mely a' t. cz. vevő urak javára esik. — Megjegyeztetik egyébiránt, hogy az alapszabályok 5 szakasza értelmében az elővásárlási jog a' nevezett intézetet illeti. — Pest június 12-kén 1847. Wolfner Zsigmond három korona-utca 134-dik szám alatt.

(602) (1, 3) Klobasser János cs. kir. szab. (610) Hirdetmény. (1)

Csopak hegyen Balaton-Füredhez egy negyed óra távolságban lévő szőlőjénél két padlatos és egy cseléd szobából, konyhából, négy lóra való istállóból és felszerből álló alkalmatosságát a' füredi fürdő hasznátó uraknak igen jutányos áron ajánlja. Kósa János ispán.

(552) Heckenast Gusztáv (2, 2)

pesti könyvárus- és kiadónál megjelent és minden hitelles könyvárusnál kapható:

KÖLCSEY FERENCZ minden munkái.

Báró Eötvös J., Szalay L. és Szemere P. szerkesztése alatt. V. kötet, Kölcsey arcképevel.

Srét, nyomtató papirosan füze 6 frt, finom vellapapiron füze 8 frt p. p.

Statuspapirosok és részvények árkeleto. Bécs, jun. 11-kén 1847. 5 cent. st. köt. 106 3/4 ft. p. 4 cent. st. köt. 97 1/4 ft. 3 cent. st. köt. 69 ft. 1834-ki st. köles. (500 ft.) 772 ft. 1839-ki (250 ft.) 300 ft. 1839-ki (50 ft.) — ft. Bankrészvények darabja 1637 ft. Pest közp. vasut (100 ft.) 98 1/10 ft. Nagyszombati (100 ft.) — ft. Pesti lánchíd-részvény (100 ft.) — ft. — Gözhajó részv. (500 ft.) 625 ft. — Eszterházy-sorsjegy 63 ft. p. p. Dunavíz állás.

Rudán június 12-én regg. 8 ór. 7' 10" 6" 0' fölött.

Ezen negyven... Buda-pe... 5 ft., Po... ként ké... negysz... 12 kr pp... den neg... betűs so...

előfiz... tenkint... szét, s... hetenk... fizetők... pesten... postán... modás... azt, me... postah...

TAR... léptetés... ség ügyv... Mo gy 6 k... voskar ma... jun. 7-dik... Külföldi... Poroszors... IRODA... től korunk...

Ö es... nokot a bá... nál tisztl... legkegy... A po... Kunsch... A nm... k. erdőgon... kamrai igaz... Agn... meghálóz...

* M... sen az... lasztm... választm... kérdésén... utatis... hogy az... zott és n... lönsége... szabad... és özveg... által korl... engedni... nézetet il... épen nem... nek rögt... konszenz... az l. alal...

ILLAGT... BAJZA... 12-15 /...

Előbe... tesen töb... nak is áll... sások egy... törtottam... sok más... nevelkél... Vidék föz... gebb. Id... Arriant, a... a latinul... Val. Maxi... nem tud... szövege... mit mond... nálak ped... alatt íra... tem, hog... sokat ige... hinni. Biz... nál, hog... rische Ub... Dionysius... l. Plinius... 270; —... levele, S... 437; —